

ПРЕС КЛИПИНГ

7. новембар 2016.

НАСЛОВИ

НАПЛАТА КОМУНАЛНИХ УСЛУГА: Милијарде дуга у рачунима (стр.2)

Страна улагања премашила 2,6 милијарди евра (стр.3)

Социјалне карте деценијама само празна прича (стр.5)

Приватизација завршена, али нису све фирме продате (стр.6)

Троје штрајкача глађу хоспитализовано (стр.7)

Вулин: Социјална давања се не умањују (стр.8)

Зашто Србији фали квалитетно образован ИТ кадар и ко је крив за то? (стр.9)

Комуналци најавили протест: Траже плате више само за проценат (стр.10)

НАПЛАТА КОМУНАЛНИХ УСЛУГА: Милијарде дуга у рачунима

Аутори: Д. И. КРАСИЋ - М. ЈАНКОВИЋ

Наплата комуналних услуга незнатно повећана иако грађане "посећују" и извршитељи. Дугови "Инфостану" 20 милијарди динара. Само ЕПС и топлане потражују више од 40 милијарди НЕ мере се милијардама само кредити које отплаћујемо банкама наредних 20 година. По џеп грађана много су опасније милијарде динара које је већ требало да платимо на име утрошене струје, грејања, воде, телефона, гаса...

Колико смо заиста дужни за неплаћене рачуне недокучив је податак. Могуће је тек направити грубу скицу са свега неколико прецизних података. А они казују да за струју дугујемо 19,6 милијарди динара и за грејање топланама још око 20 милијарди. Знатно већи део ових износа односи се на грађане, а мањи на привреду.

На ово треба додати још 20 милијарди дуга Београђана за комуналије, а где су други градови? Где су неплаћене казне за паркирање, за "шверцовање" у јавном превозу, за неплаћени порез...?

- И пословање ЈП "Србијагас" је, у финансијском смислу, отежано услед великих дуговања купаца за испоручени природни гас - речено је "Новостима" у овој компанији. - Укупна потраживања, и доспела и недоспела заједно, на дан 6. октобар ове године, износе 106 милијарди динара, односно 861 милион евра. Највећи део овог износа, подсећамо, односи се на дуг топлана.

Збирна евиденција дуговања грађана не постоји, осим електричне и топлотне енергије, за које је могуће добити оквирне податке на нивоу Републике. Остали дугови морали би да се збрајају по локалним самоуправама, јавним предузећима, општинским судовима. Откако је успостављен систем јавних извршитеља, од чијег доласка на кућни праг зазиру сви дужници, наплата првенствено комуналних потраживања се знатно поправила. Комора извршитеља поседује податке о дуговима грађана и фирми, али је реч само о износима за које су их повериоци угушили. Право стање је далеко изнад тог износа.

ДОМАЋИНСТВА НЕПЛАЋЕН дуг привреде и грађана за електричну енергију је око 19,6 милијарди динара. Већи део, 12,5 милијарди динара, односи се на домаћинства, којих иначе, у Србији има укупно три милиона. Свако девето не плаћа струју редовно.

Према Извештају о раду за 2015. годину, јавни извршитељи су лане примили укупно 334.320 комуналних предмета, где су дужници грађани и правна лица.

- Укупан износ потраживања за комуналне и сличне услуге у предметима у којима су јавни извршитељи поступали у 2015. години је 33.013.615,316 динара и за физичка и за правна лица - речено је "Новостима" у Комори извршитеља.

Колико смо заиста дужни показују и последњи месечни подаци Коморе. Према извештају о захтевима поверилаца само за септембар ове године, јавни извршитељи примили су укупно 23.865 предмета за извршење, од којих се чак 22.543 односи на грађане-дужнике. Највише предмета односи се на дуговање београдском "Инфостану", чак 9.231, па потом "Телекому Србија" 6.208. Сви остали повериоци у протеклом месецу имали су мање од по хиљаду захтева према својим дужницима.

Када је реч о износима, ту, наравно, предњаче фирме са вишемилionским дуговима. Међу грађанима, једно од највећих појединачних дуговања, према септембарским предметима, износи чак 2,26 милиона динара неплаћених рачуна према ЈКП "Водовод и канализација"

Панчево. Још један дужник, физичко лице, према истом јавно-комуналном предузећу има неплаћених рачуна за више од милион динара. Насупрот томе, има и дугова од свега 900 динара које је, на пример, "Паркинг сервис Ниш" проследио извршитељима за наплату. **СЛАБА НАПЛАТА ПОРЕЗА НА ОРУЖЈЕ** УКУПАН дуг по основу неплаћених пореза и доприноса износи више од 700 милијарди динара. Међутим, овај износ односи се углавном на фирме. Један од главних намета за грађане је порез на имовину, који је приход општинских буџета, па тачну евиденцију има свака локална самоуправа за себе. У Србији има и 312.624 пореска обвезника за регистровано оружје, а познато је да се на уплати ове обавезе највише "штеди", па би се управо у овој области могло наћи највише дужника. За разлику од пореза на употребу моторних возила, које редовно плаћа сваки власник аутомобила (има их око два милиона) приликом регистрације.

Београдско јавно-комунално предузеће "Инфостан" није одустало од наплате својих старих потраживања. Ово предузеће има око 375.000 старих, нерешених предмета који се воде пред надлежним судовима. Када је реч о новим дуговањима, неплатише комуналних услуга у Граду Београду могу да очекују да им дуг на наплату стигне преко - јавног извршитеља.

- ЈКП "Инфостан технологије" штампа и дистрибуира уплатнице обједињене наплате за око 680.000 корисника комуналних услуга у Београду - речено је "Новостима" у овом предузећу. - Процент наплате износи изнад 90 одсто и у њему је садржана наплата текућих месечних рачуна, утужених дуговања и рата по закљученим репрограмима. Нешто мање од 10 одсто корисника не измирује комуналне услуге на време.

У овој фирми истичу да део грађана не плаћа рачуне због егзистенцијалне угрожености, док други ни по ком основу нису социјално угрожени, већ избегавају да измире обавезе.

- Укупна дуговања грађана пре почетка акције репрограма износила су 20 милијарди динара - наводе у "Инфостану". - У акцији репрограма 18.343 корисника потписало је уговор о признању дуга и плаћању на рате по веома повољним условима, на износ од близу три милијарде динара. Наши саговорници из овог комуналног предузећа истичу да се наплата комуналних услуга побољшава, јер многи корисници измирују дуг пре покретања поступка принудне наплате, како не би плаћали додатне трошкове предујма и камате.

ПОЛИТИКА ONLINE

Страна улагања премашила 2,6 милијарди евра

Аутор: [Александар Микавица](#)

Највећи допринос привредном расту у 2015. од 0,8 и овогодишњем од очекиваних 2,7 процената даће инвестиције, став је Народне банке Србије

Судећи по учинку државе на оздрављењу српске економије у 2016. години, економисти тврде да је њен допринос расту укупних инвестиција сасвим солидан. Чланови Фискалног савета указују да је спровођење реформи у 2016. готово потпуно стало, а једина светла тачка било је управо јавних инвестиција – са око три, на више од четири одсто бруто домаћих производа.

Највећи допринос привредном расту у 2015. од 0,8 и овогодишњем од очекиваних најмање 2,7 процената, даће инвестиције, став је Народне банке Србије, што потврђује нето прилив страних директних инвестиција у последњих 18 месеци од преко 2,6 милијарди евра.

На листи Светске банке „Дуинг бизнис 2016” Србија се нашла на 59. месту, што је скок од чак 32 позиције у односу на прошлогодишњу листу. Упућени тврде да ће позитиван утицај овог скока, на раст домаћих и страних инвестиција нарочито бити видљив у годинама које долазе.

Прошлогодишњи нето прилив страних директних инвестиција премашио је 1,8 милијарди евра, а и у 2016. се може очекивати најмање толико.

– Ако ове година Србија укњижи нето прилив страних директних инвестиција од око две милијарде евра, биће то добар резултат – сматра економиста Радован Ковачевић. – Нарочито ако превагну такозване „гринфилд инвестиције”, које значе подизање нових погона, отварање нових радних места, у којима ће се производити за извоз.

Ако је веровати истраживању ревизорско-консултантске компаније „Ернст и Јанг”, Србија је једна од пет најатрактивнијих држава за стране директне инвестиције (СДИ) у европској индустрији и друга је по стопи раста броја нових радних места створених из СДИ.

Србија треба да тежи годишњој суми страних директних улагања од 3,5 до четири милијарде евра, што би уравнотежило наш биланс плаћања, тако да не би морали да се задужујемо, казује Ковачевић. Тај циљ се може остварити уз стално унапређивање услова пословања.

Премијер Вучић је обећао да ће његова влада настојати да до краја мандата годишњи прилив СДИ премаши три милијарде долара.

Милојко Арсић, професор београдског Економског факултета, сматра да је за одржив економски напредак земље потребно да укупне инвестиције у наредним годинама расту за 10 одсто брже од раста БДП, док не достигну око 25 процената свега створеног у једној години.

– Било би пожељно да удео страних и јавних инвестиција у наведеном проценту БДП укупних годишњих улагања у развој буде по пет процентних поена, а приватних десет процената – каже Арсић. – Током времена домаће приватне инвестиције требало би да расту, стране да опадају, а јавне би почеле да опадају тек после изградње солидне инфраструктуре.

Да би се то постигло потребно је у кратком року повећати јавне и инвестиције јавних предузећа, као и стране директне инвестиције, додаје Арсић. Нарочито треба подстицати раст домаћих приватних инвестиција, јер је потребно да се улагања у развој све више финансирају домаћим средствима.

Држава ће наставити да подстиче инвеститоре, што чини од 2006. године.

Према подацима из Министарства привреде, од априла 2014. до јуна 2016. потписана су 33 уговора о додели подстицаја. У овом периоду укупно је додељено 155,6 милиона евра државне помоћи, или 8.489 евра по запосленом.

Инвеститори ће уложити 703,44 милиона евра, од тога 513,2 милиона у основна средства, а њихови трошкови двогодишњих зарада за новозапослене раднике биће 90,22 милиона евра. Овим инвестицијама ће укупно бити отворено 18.329 нових радних места у различитим индустријама.

У буџету за 2016. годину за подстицаје инвестиција планирано је 12,3 милијарде динара. Реч је о средствима за уговорене обавезе, нове подстицаје и подстицаје за филмску индустрију.

У овом министарству тврде да су додела државних подстицаја инвеститорима за отворено радно место и контрола поштовања преузетих обавеза знатно унапређени новим Законом о улагањима, Уредбом о условима и начину привлачења улагања и Пословником владе. У Уговору о додели средстава подстицаја инвестиција наводи се период у којем радници не смеју бити отпуштени, а у складу са Законом о контроли државне помоћи и Уредбом о правилима за доделу државне помоћи, који су преузети из правног система Европске уније.

По новим прописима, ако власници малих и средњих предузећа добију државну субвенцију за запосленог радника, он мора да проведе на послу најмање три, а у великим привредним

друштвима најмање пет година. Ова обавеза предузећа почиње да тече од дана кад корисник субвенције запосли и последњег радника од броја на који се обавезао уговором. Ако корисник субвенције отпусти примљеног радника пре три, односно пет година, Министарство привреде раскида уговор, а фирма враћа целокупну субвенцију заједно са законском затезном каматом. Могућа је и промена уговора, а у том случају износ подстицаја се прилагођава смањеном броју запослених и висини улагања. Ако је примила све трансхе подстицаја, фирма враћа вишак примљеног новца. Уговор се раскида ако предузеће смањи уговорени број запослених испод Уредбом утврђеног доњег лимита.

Социјалне карте деценијама само празна прича

Аутор: Д. Млађеновић

По неким истраживањима, у Србији готово четвртина становништва живи веома тешко, процењује се да је више од 600.000 људи веома сиромашно, а ситуацију погоршава и то што је много грађана чија су месечна примања испод 20.000 динара. Многи од њих корисници су одређених социјалних давања, као што су погодности при плаћању струје, гаса и грејања за енергетски заштићене купце. Нажалост, није ретко да и грађани који ни по чему не припадају угроженој категорији становништва, имају неко од социјалних примања, а истовремено возе аутомобиле скупле од 60.000 евра.

Да би се прецизно утврдило колико је грађана којима је помоћ заиста потребна, помогло би увођење социјалне карте, коју би требало да имају сви грађани, а када буду постојале, требало би очекивати праведно остваривање социјалних и осталих права грађана Србије. Социјална карта требало би да омогући остваривање одговарајућег нивоа права, али и обавеза, а иако је пре нешто више од две године министар за рад, запошљавање, социјална и борачка питања Александар Вулин најавио да ће ради правилније и праведније расподеле помоћи социјално угроженима, односно сиромашним грађанима, бити урађена социјална карта, ње још нема, а у том министарству кажу да поступак њихове израде још увек није окончан.

Да ће израда социјалних карата бити скуп и дуготрајан процес нагласио је још пре две године министар Вулин, указујући на то да ће он трајати три године те да се при реализацији очекује велика подршка Европске комисије, као и донације из иностранства. Из Министарства истичу да је, након што су у мају 2014. године сагледани сви аспекти важни за израду социјалних карата, утврђено да је потребано направити неколико корака – одговарајући законодавни оквир, уређивање података из евиденција и база података различитих државних и недржавних институција, успостављање сарадње међу релевантним секторима, унапређење система за прикупљање и анализу података и извештавање, спровођење доказног поступака ради утврђивања имовног стања корисника... То све захтева вишегодишњи рад и радно ангажовање значајног броја људи, а уз то потребно је и да се обезбеде механизми за праћење података на годишњем нивоу.

– У области социјалних давања неопходно је да се уведе ред да би се добили прецизни подаци који би, наравно, били проверљиви – истиче председница Асоцијације слободних и независних

синдиката Ранка Савић. – Успостављање реда у тој области је нужно и потпуно је јасно да је реч о великом и дуготрајном поступку, али једном се мора започети. Наиме, социјалне карте подразумевају утврђивање имовинског и економског статуса грађана и када се то уради, биће далеко лакше пратити промене, које се свакако дешавају, и проверавати их.

Она наглашава да је потпуно јасно да увећење социјалних карата много кошта јер је реч о обимном послу који тражи ангажовање много људи, али је сигурно и да би се то веома брзо исплатило пошто би се успоставио ред и утврдио систем рада који би онемогућио преваре и малверзације.

– О увођењу социјалних карата говори се деценијама, али се до сада ништа није променило. Недостатак система у тој области је на штету свих грађана, а не само оних којима је таква врста помоћи заиста потребна. Наиме, новац који се издваја за социјална давања је новац грађана Србије, који имају права да знају којој категорији становништва је таква врста помоћи потребна, а то је и постулат уређеног друштва – каже Ранка Савић.

Наша саговорница истиче да социјалне карте постоје и у далеко развијенијим земљама, у којима је ситуација веома јасна јер влада ред у тој области, а одговарајуће институције повремено проверавају кориснике социјалне помоћи, који имају обавезу да све промене у свом статусу пријаве. Уколико се утврди да подаци нису истинити, или да није пријављена нека промена, корисник социјалних давања губи, понекад и трајно, могућност да је добије, а у неким земљама су предвиђене и одговарајуће казнене мере.

Брана малверзацијама и корупцији

Ранка Савић указује на то да се на име социјалних давања издваја огроман новац, а да без одговарајуће контроле и могућности провера коме се таква врста помоћи обезбеђује, колико и зашто, отвара могућности да је примају и они који не би требало. Она истиче да ће такав систем бити успостављен и да ће се, уз социјалну крату, пратити ситуација сваког корисника који помоћ прима, што ће смањити могућности за евентуалне малверзације и корупцију.

Приватизација завршена, али нису све фирме продате

Аутор: Љ. Малешевић

Одбор извршних директора Светске банке одобрио је два пројекта за Србију, вредна 124,9 милиона евра. Први пројекат је зајам за развој од 89,8 милиона евра, који иде у буџет као подршка смањењу улоге државе у комерцијалним предузећима и стварању услова за отварање радних места.

– Захваљујући дијалогу с Владом Србије и реформама предузетим током припреме овог пројекта, високи трошкови тих предузећа који су исцрпљивали привреду и које су покривали порески обвезници, прогресивно су смањењни – објашњава шеф Канцеларије Светске банке у Србији Тони Верхејен. – Решавањем тих проблема остаће више државних пара за друге ствари, смањиће се губици у привреди и оставити више простора за подршку развоја предузетништва, иновација и отварање радних места за младе.

Новац за завршетак приватизације и решавање нагомиланих проблема предузећа која су се „силом прилика” вратила држави, која их је неколико година држала у реструктурирању и покривала њихове губитке и плате радника који реално нису имали посла, Србији ће добро доћи на путу економског опоравка и успостављања економске политике у којој ће опстати само они који могу да се носе на тржишту и имају шта да понуде. Вршилац дужности директора Развојне агенције Србије Жељко Сертић, бивши министар привреде, тврди да Србија данас не помаже ниједно предузеће које је у њеном власништву.

– Процес приватизације у Србији је завршен – рекао је Сертић. – Године 2014. имали смо 556 предузећа, од којих је огроман број добијао подстицаје од државе и дуговала су огромне своте. Више од 400 предузећа је решено, најчешће стечајем. Део радника је добио отпремнине и отишао, други је прешао у оне компаније које могу да раде.

Он истиче да данас има између десет и 15 предузећа која треба да буду продата, али да је и даље неизвештан одговор на питање како ће се продавати.

– Једно је „Телеком Србија”, друго је „Галеника”. Та предузећа функционишу. Ниједно не добија дотацију од државе, на тржишту су. Над радом осталих предузећа која треба да буду продата суд спроводи мониторинг. Првог дана када не буду платили своју обавезу, отићи ће у стечај. Држава нема проблем да новац цури ка тим предузећима. У самој завршници смо приватизације – тврди Сертић.

Садашњи министар приватизације Горан Кнежевић недавно је изјавио да ће целокупна приватизација у Србији бити завршена у наредне четири године, односно до краја мандата садашње Владе Србије. По његовој оцени, након завршене приватизације јавна предузећа ће бити здрава, стабилна у року од две-три године. Да би послови око завршетка приватизације заиста били готови у року који је министар изнео као реалан, и поменути кредит Светске банке треба да донесе убрзавање процеса реструктурирања јавних предузећа и коначно решење свих предузећа која су у претходним годинама чекала да виде шта ће с њима бити.

До краја године, најавио је министар Кнежевић, за приватизацију би требало да буде спремно једно од највећих предузећа у реструктурирању – панчевачка „Петрохемија”. Када су реформе почеле, било је 140 предузећа које је држава одржавала у животу кроз разне субвенције, а као услов подршке даљим реформама у Србији, Светска банка је поставила решавање статуса државних предузећа.

Завртање гаса ко не плати

– Предузећа „Петрохемија”, „Азотара” и Метанолско-сирћетни комплекс (МСК) неће од идуће године добијати гас од „Србијагаса” уколико не измире дуговања том јавниом предузећу – изјавио је председник Синдиката „Србијагаса” Вељко Милошевић.

Он је казао да је тим предузећима-губиташима дат рок до краја године да среде своје финансије.

Новац и за отпремнине

Једна од сврха кредита Светске банке јесту и отпремнине које се исплаћују радницима који због краја приватизације остају без посла. Њима држава исплаћује отпремнину од 200 евра по години стажа и за то је је основан посебан Транзициони фонд, али се новац за њега издваја из буџета Србије.

Троје штрајкача глађу хоспитализовано

Пише: З. Радовановић

Здравствено стање инвалида рада у Застави ИНПРО, који од 11. октобра штрајкују глађу, све је драматичније.

Троје штрајкача је пребачено у крагујевачки Клинички центар, од којих је двоје, још средином минуле седмице, хоспитализовано на Психијатријској клиници КЦ, док група од 20 инвалида наставља да гладује у фабричкој хали ИНПРО-а, најављујући радикализацију протеста, евентуалним одласком у Београд, пред зграду Владе Србије.

- Лекарске екипе Хитне помоћи и Заставине медицине рада свакодневно нам дају инфузију и терапије за дијабетес, високи притисак, узнемиреност, психичку нестабилност и друге тегобе. Ситуација постаје готово неиздржива, али ми настављамо штрајк глађу, јер су нас сви заборавили - каже за наш лист председник Штрајкачког одбора у ИНПРО-у Стеван Пушоња, најављујући скорашњу радикализацију протеста уколико надлежни са премијером Александром Вучићем и министром Александром Вулином на челу наставе да игноришу њихове захтеве.

Инвалиде рада у Застави ИНПРО, поред нарушавања већ угроженог здравља (ради се о људима са телесним недостацима и тешким обољењима), све озбиљније, према речима Пушоње, брине и неизвесност сопствене и егзистенције њихових породица уколико остану без посла. Људи су оптерећени егзистенцијалним бригама, тврди наш саговорник, јер без посла нема ни живота. Право решење није ни инвалидска пензија која им се наводно нуди, пошто су месечне припадности уколико неки од њих и остваре прави на ту врсту пензије, такве да од њих "практично не може да се живи". Тим пре што инвалиди рада у ИНПРО-у, наводи вођа штрајкача у тој фирми, имају сазнања да су им ранијих година уплаћивани значајно мањи доприноси за пензијско-инвалидско осигурање од оних који су официјелно приказивани, због чега ће, највероватније, морати да "пресавију табак" и правду потраже на суду.

Услед свега овога, штрајкачи глађу у Застави ИНПРО размишљају да током ове недеље радикализују протест, а једна од могућих опција је и одлазак у Београд, пред Владу Србије, како би премијера Вучића, министра Вулина и друге надлежне директно упознали са својим проблемима и захтевима. Инвалиди рада су, подсетимо, у више наврата позивали и председника Србије Томислава Николића, те премијера Вучића и надлежне министре да их посете и покушају да помогну у решавању њихове агоније и захтева, али су сви ти позиви и апели остајали без икаквог одазива.

У Штрајкачком одбору ИНПРО-а, сазнаје наш лист, разматрају и друге облике радикализације протеста, који би били примеренији здравственом стању људи који већ месец дана, како кажу, "преживљавају захваљујући инфузијама, води, соковима и још више - вољи за опстанком". У Застави ИНПРО данас улазе у 28. дан непрекидног гладовања. Подсетимо, они захтевају решавање радно-социјалног статуса и исплату заосталих зарада, као и контролу пословања предузећа и преиспитивање приватизације дела фабрике.

Вулин: Социјална давања се не умањују

Пише: Фонет

Политика ова Владе је да се социјална давања неће смањивати, као што се не умањује ни једно право, рекао је данас министар за рад, запошљавање, борачка и социјална питања Александар Вулин, који је у Сремској Митровици посетио Центар за социјални рад "Сава".

Према речима Вулина, повећање плата за запослене у систему социјалне заштите је доказ да влада води рачуна о њима, да цени то што раде и да су, први пут после много година, у потпуности изједначени са осталим службама.

Врло често сте до сада, у годинама пре ове владе, могли да чујете - просвета, здравство, неке друге институције, али социјалну заштиту нико није помињао, рекао је Вулин.

Сада се, истакао је, социјална заштита помиње онако како заслужује, што значи у рангу са свим другим важним службама, казао је Вулин.

Говорећи о радној активацији, Вулин је рекао да је и у прошлом закону постоји могућност да корисници новчане, социјалне, помоћи који су радно способни могу да раде.

Према његовим речима, они који су радно способни треба да се својим радом одуже друштву за пажњу коју им оно поклања, за новац које им даје, и за све услуге које од друштва добијају.

Али не само да би се одужили друштву, већ да би променили свој положај они морају да почну да раде, морају да се тргну из летаргије у којој се налазе и да, заједно са друштвом, учине тај велики напор, рекао је Вулин.

Зашто Србији фали квалитетно образован ИТ кадар и ко је крив за то?

Аутор: Урош Јелић

Зарада од софтвера 2012. године премашила је приход остварен од извоза малина, 2014. премашила је и зараду од извоза кукуруза, док би у 2016. могла да надјача целокупну привреду. Упркос овим резултатима, у ИТ сектору потребно је још 10.000 кадрова који је готово немогуће произвести.

Ови подаци представљени су на овогодишњој Бизит конференцији где је главни фокус био на проблему недостатака квалитетног и високообразованог кадра у ИТ сектору.

Један од главних извора високог стручног кадра представља смер Софтверско инжењерство на Електротехничком факултету, али његови капацитети могу да издрже упис свега 120 студената. Многи од њих већ на трећој години студија успевају да пронађу посао без већих проблема, али то ни изблиза не може да подмири потребе индустрије која бележи огроман раст.

“Потребни су велики ресурси како би се оправдала и испоштовала акредитација и школовао већи број студената јер на врхунским институцијама на једног професора иде 20 студената.

Када смо почињали са софтверским инжењерством, било нам је важно да компаније стипендирају студенте, а сада се сусрећемо са великим бројем људи који би радо платили своје студирање. Међутим, нама ужасно фали млад наставни кадар као и докторанти”, објашњава професорка са овог факултета Јелица Протић.

Она истиче да је јако тешко задржати људе на факултету с обзиром на то да им се нуде плате које су неколико пута веће од оних које би добијали да предају.

По њој, велику помоћ школовању стручног кадра који би своје знање делио са будућим ИТ стручњацима били би подстицаји за стипендирање докторских студија како би Србија напokon почела да гаји златне ИТ кокошке уместо да профитира само на јајима једне.

Када је свеобухватна и прекопотребна реформа школства у питању, Снежана Марковић, помоћник министра Министарства просвете тврди да су промене на пољу информатике започете прошле године, али да су оне резултат година борбе.

“Ми смо реформисали наставне програме од првог основне да информатика постане обавезна и раздвоји се од техничког образовања и ти су програми усвојени без иједне примедбе, али тај предмет је и даље изборни. Миморамо да што раније почнемо да код деце развијамо алгоритамски начин размишљања јер касније једноставно нема довољно квалитета. На тај начин ће деца имати веће шансе за достизање тих веома добро плаћених занимања”, тврди она. Образовни систем у Србији је веома гломазан, инертан, али многи се надају да че оног тренутка када се покрене бити незаустављив. Ипак, чини се да је пред нама веома дуг и напоран пут.

“Прошло је 15 година од усвајања Болоњске декларације. То је било време када смо покушали да иницирамо неке промене до којих у великој мери није дошло сем формално. Ми реформишемо програме, али не знамо за шта их реформишемо јер немамо јасан циљ. Не постоји национални оквир квалификација, нешто што би овој земљи рекло шта после неког

нивоа учења особа мора да зна, уради, која су му знања и вештине”, тврди пензионисана професорка ЕТФ Србијанка Турајлић.

Са овом тврдњом слажу се и људи из струке који свакодневно имају прилику да интервјуишу бројне младе људе који се пријављују за посао у ИТ струци.

“Често нам се дешава да нам долазе феноменални студенти са одличним оценама, али солидан број њих има једну заједничку црту – поред добре теорије имају јако слабе практичне вештине. На нашу велику жалост, ми као компанија немамо времена да им пружимо време потребно да стекну те вештине. Многи од њих знају по мало од свега, а нама требају експерти за одређене области”, објашњава Владан Живановић, извршни директор компаније НЦР која у Србији запошљава скоро 2.000 људи.

Упркос обавезама које је Србија преузела 2007. године које се тичу признавања знања и вештина, тај систем до дан данас није решен, а његове највеће жртве су недовољно оспособљени млади људи млади људи, али и компаније које су спремне да добро плате ИТ знање – које очигледно наш образовни систем није у стању да нам пружи.

Комуналци најавили протест: Траже плате више само за проценат

Извор:Новости

Запосленима у комуналном сектору умањене плате, а нису у плану за повећање. Просек зараде је 36.000 динара, сваки пети радник је на минималцу.

Уколико Влада не прихвати захтев комуналаца и не повећа им зараде за 7,6 одсто они ће 29. новембра организовати велики протест испред Немањине 11. Како наглашавају, они траже плате више само за проценат, за колико ће од Нове године бити виша минимална цена рада.

Милан Грујић, председник Синдиката запослених у комуналној делатности, каже за "Вечерње новости" да више од 68.000 комуналаца раде у веома тешким условима, а да су притом неправедно кажњени умањењем плата.

- Наше зараде су за око 20 одсто мање од просечне српске плате – каже Грујић. - Око петине радника прима само минималац, а просек комуналаца је за 20 одсто нижи од плате у привреди. У општинама на југу земље ситуација је још гора.

Он даље објашњава да у комуналној делатности запослени примају у просеку 36.000 динара.

По њему, они су најугроженији сектор, а иако нису корисници буџета, њима су смањене плате и на тај начин пуне буџет.

- Комунална делатност се сама издржава, ми продајемо воду, износимо смеће и од тога исплаћујемо плате – каже Грујић. - Због лошег третмана закона о буџетском систему окарактерисани смо као индиректни корисници буџета. Тражимо да се то промени у прописима, пошто је на тај начин нанета велика неправда људима који раде најтеже послове. Влада се приликом корекција плата запослених у здравству и просвети, кажу у синдикату, није сетила комуналних радника, чије су просечне плате много ниже, а услови у којима раде у неким срединама чак на нивоу људске издржљивости.

